

ünnepély közös műsorát? Ime itt a perlaki járás derék főbírája, ki a perlaki járás községeknek idegen hangzású neveit a millennium emlékére a néppel megmagyarosítja. Esméket penditenek meg itt is, ott is; halljuk a különböző terveket, hogy lehetne a hivatalos ünnepély minél fényesebben megülni; mily formán lehetne maradandó emléket állítani az epokális eseménynek a városban?

Itt volna már ideje, hogy ennek hivatalos alakot is adjunk! Május 9-ke rohamlépésekben közeledik, fontolgatásra nem igen marad időnk. Ha nemcsak iskolai színvonalra akarjuk redukálni az ünnepeket, — a mi meg nem engedhető — de politikai színezetet is akarunk neki adni, — a mi szükséges — a hatóság nem tarthatja magát távol annak rendezésétől. Sőt a városi hatóságnak kellene a dolog élére állania. Onnan kell hogy kiinduljon a kezdeményezés; az impulzust innen akarjuk meríteni, a többi már a mi dolgunk. Ha a tanács hivatalosan kimondja, hogy a város ünnepélyt rendez, a kiküldött szűkebbkörű bizottság majd ki fogja magát egészíteni az intézetek s különböző egyesületek képviselőivel s meg fogja állapítani az ünnepélynek megfelelő programot.

A társadalom várja a jelszót, hogy készülhessen. Adszuk ki a szerepeket magunk között még idejében; állapotunk meg a tendenciákban, míg valamit még alkotni lehet, míg még nem késő.

Higgyük, hogy nem várunk hiába!

A perlaki járás községeknek magyar nevei.

Muraköz alsó vidéke községeknek nevének megmagyarosítása ügyében a járás derék főszolgabírája, Kovács Rezső, f. évi január hó 13-án megleghangú felhívást bocsájtott ki járása jegyzőhöz, melyből közöljük a következőket:

»Az ezeréves évforduló alkalmával az egyesek, társulatok és egyesületek, ugy az egész magyar nemzet tőle telhetőleg méltóan akarja megünnepelni a magyar állam ezredéves fennállását. Azok, kik kellő vagyonnal nem rendelkeznek és anyagi áldozatot nem hozhatnak, magyar érzelmeik kitüntetésével akarják mutatni magyar voltukat és a magyar hazáért ántoríthatlan ragaszkodásukat és szeretetüket.

Tömegesen történik az országban az idegen hangzású családi neveknek megmagyarosítása.

Ily lelkesítő példa mellett a perlaki járás községek sem maradhatnak tétlenül; kell hogy a járás, ugyan horvát ajku, de mindig magyar erelmű lakosai is magyar voltak és a magyar hazáért szeretetüknek külső kifejezést adjanak.

Ezen érzelmi leginkább az által nyerhet kifejezést, ha a járás horvát nevezetű községek a község nevével a millennium alkalmával megmagyarosítják.

A felhívásban a f. főszolgabíró a nevek magyarosítására vonatkozólag tervezetet is bocsájtott ki. Az eredmény az lett, hogy a községek neveiket megmagyarosították. Ugy a főszolgabíró kezdeményezése, valamint a hazafias községek elhatározása nem szorul dicséretre.

A község régi és új neveit a következőkben közöljük:

Draskovecz	= Ligetvár
Csukovecz	= Csukás
Hemusovecz	= Hamvas
Oporovecz	= Dráva-Füred
Alsó-Mihályovecz	= Alsó-Mihályfalva

Palovecz	= Pálfi
Derzsimorecz	= Deák
Sztrelec	= Vitéz-Lövő
Jurcevecz	= Jenőlak
Benkovecz	= Benő
Szoboticza	= Kis-Szabadka
Kis és N. Stefanecz	= Dráva-Szent-István
Vullária	= Völgy
Orehovicza	= Dráva-Dió
Podbreszt	= Dráva-Szilos
Alsó-Hrástván	= Mura-Hunyad
Csehovecz	= Cserkesz
Hodosán	= Hódvár
Alsó-Pusztakovecz	= Imrefak
Palinovecz	= Pálfa
Turcsicsse Dvoriscse	= Csongorfalva
Dekanovecz	= Mura-Debreczen
Novakovecz	= Mura-Ujfalú
Domasinecz	= Otthon
Ottok	= Dráva-Örs.

Márczius 15-ike a Muraközben.

1) Csáktornyan.

Magyarország újjászületésének évfordulóját, a magyar szabadságnak születésnapját, az idén is megünnepelték Csáktornyan. Eltérőleg ugyan az eddigi gyakorlattól, — de ugyanazzal a bensőséggel, azzal a hazafias hévvel, melylyel a csáktornyaiak ezt a napot rendesen megünneplik; azzal a kegyelettel, melyet a nap jelentőségénél fogva megérdemelt. Nem nagy méretekből történt a megemlékezés a szabadság napjáról nagyszabású beszédek, pohárségek, zene kíséretében, amint más esztendőben ez nálunk megtörténni szokott, de annál jelentőségteljesebben s nem csekélyebb megfigyeltséggel; az iskolák falain belül.

A márcziusi ifjakról megemlékezett az iskolák ifjúsága; a márcziusi eszméknek fáklyát gyújtott az a fiatalság, melynek szíve telve idealizmussal; mely gondolkozásánál, érzelmeinél fogva legközelebb áll azokhoz, kik a nagy márcziusi napokban szabadságunk alapját lerakták; majd ifju vörökkel megteremkenyítették az áldott jó haza földjét, hogy kihajtsa az általuk elhintett magvakat, melyeknek gyümölcsét mi, boldogabb utódjaink, a jelenben élvezük.

S márczius 15-ikének megünnepelése az ifjúság által kétszeres fontossággal bír különösen ebben az évben, a mikor édes hazánk alapításának s fennállásának ezredik évfordulóját megünnepeljük. Ily alkalommal semmiféle momentumot nem kicsinyelhetünk. — Legkevésbé pedig annak a napnak a megünnepelését nem, mely nélkül aligha lehetnénk abban a helyzetben, hogy államiaságunknak, önállóságunknak ezt a példátlan, világra szóló ünnepejét előtűnk álló keretében megüljük, a hogy a millenniumis ünnepélyeket kormány és társadalom az esemény magasztosságának megfelelőleg és arányában egyaránt tervezik.

Köszönet tehát az ifjúságnak hazafias fölbuzdulásáért; köszönet az ünnepélyek rendezéséért, mert az összefüggést a múlt és jelen között erősíteni kell; mert a jövőt is csak úgy építhetjük föl, ha a tradíciókat ápoljuk. Erre pedig legilletékesebb tényező az ifjúság. Ez a kapocs a múlt és jelen között. Ez biztosítéka egyuttal a jövőnek is!

Az ünnepélyekről tudósításaink a következők:

a) A polgári iskolában.

A polgári iskolában az iskolaszéknek s nagyszámban megjelent közönségnek jelenlétében márcz. 14-én ünnepelték meg már-

czius idusát. Az ünnepélyt a Hymnusszal kezdték meg, melyet a polgári iskola ifjúsága énekelt el. A megnyitó-beszédet az intézet igazgatója, Pálya Mihály, mondotta szónoki hévvel. Az éljenzés lecsilapulta után Blau Benő IV. oszt. tanuló szavaltta el Petőfi Nemzeti dalát, mire az ifjúság a megzenésített Talpra magyart énekelte el. Az ünnepi beszédet Zrinyi Károly tanár, az önképzőkör vezetője mondotta, mit Hadrovics József VI. oszt. tanuló szavallata »Az ifjúsághoz« követtett Rudnyánszkytól. Majd elénekelt megint a tanuló-ifjúság a Fehér galambot. Végül Vukasovicz Béla VI. oszt. tanuló szavallata következett: »Egy gondolat bánt engemet« Petőfitől. Az ünnepély programjának utolsó pontja a »Honfiak vigyázatok« induló volt, melyet, valamint a többi is, Alszeghy Alajos tanár vezetése mellett énekelt szép szabotossággal a tanuló-ifjúság. Programon kívül beszélt még Pálya Mihály igazgató, ki köszönetet mondott a vendégközönségnek a megjelenésért és az iskolaszék nevében Zakál Henrik ügyvéd, ki a tantesületnek s az ifjúságnak mondott köszönetet a szépen sikerült hazafias ünnepély rendezéséért.

b) A tanítóképző-intézetben.

Vasárnap reggel 9 órakor a képezdében is rendezett ünnepséget az intézet önképzőköre. A fölkokárdázott lelkes ifjúság a zenetereben gyűlt össze, hogy a változatos program mellett egy órán át a márcziusi ifjak szellemével foglalkozzék. A Szózat eléneklése után Felméri Albert tanár nyitotta meg a a matiné lendületes beszéddel, mint az önképzőkör elnöke. Guittmann Jánosnak, valamint Körös Imre IV. éves növendékeknek szavallatai Márczius 15-éről sikerültek. Nagy tetszést aratott Rády Lajos IV. éves növendék, ki ifju tüzzel és hazafias hévvel szólott az ünnep jelentőségéről tanuló-társaihoz. A nagy hatást keltett beszédet a Hymnusz követte, mire a Humyady-indulót játszotta el a képezde zenekara. Az elnök zárószavai után programon kívül az intézet igazgatója, Margitai József, szólott még s mondott a tanári testesület nevében köszönetet Felmérinek s az önképzőkörnek az ünnepély rendezéséért, figyelmeztetvén az ifjakat, mint leendő tanítókat, ama köteleességekre, melyeket az életben a haza érdekében teljesíteniök kell. Az ünnepélyt a Kossuth-dal fejezte be, melyet az ifjúság intonált tárgysorozaton kívül.

2) Stridón.

Márczius 15-ikét Stridón is megünnepelték. Ezen kis határszéli város a szabadság napjának előestéjén igen szép jelenetek volt tanuja. Az intelligenciája teljes számban vett részt azon. Különösen jó hatással volt a magyar értelmiségre a helybeli polgárság megjelenése, kik ugymondák — ámbár nem magyar származásuk és nem is érték teljesen édes hazánk nyelvét, de azért eljöttek, hogy tanubizonyosságot tegyenek arról, hogy szívben és lélekben azért magyarok.

Az ünnepély az áll. iskola egyik termében folyt le, a mely ez alkalomra izlésesen volt díszítve, mi az ünnepély lélekemelő hatását nagyban fokozta.

A program a következő volt: Megnyitó, Danitz Sándortól. »Nemzeti dal« Petőfitől, szavallata Simon Ida. Alkalmi beszéd Horváth Ferencztől. »Gólyához« Tompától, szavallata: Czimek István. »Egy dal keletkezésének története« felolvasta Krampatics József. »Ha férfi vagy, légy férfi« Petőfitől, szavallata Danitz Sándorné. — Az ünnepély Danitz Sándor záróbeszédje után a Hymnus eléneklésével a reggeli órákig táncz.

3) Perlakon.

Március 15-ét a társaskör helyiségében nagyon szépszámú és diszes társaság ült meg Perlakon. A társasvacsora 3-ik fogásánál Siposs Sándor gyógyszerész hazafias beszédben emlékezett meg a napról, azon óhajjal, hogy a szabadság, egyenlőség és testvériség eszméje vezérelje magyar hazánkat a második éredvébe. Vargha Tivadar állami tanító az 1848/49-ik év hőseiről emlékezvén meg, Gasparich Márkot, Muraköz hőst, dicsőítette, egyben felhívta a társaságot, hogy az emlékre még hiányzó 17 frt 90 kr. költségre adakozzék. Ennek folytán két lelkes honleány gyűjtött is nyomban 19 frt 95 krt. A hangulat kedélyes volt. A Szózatot az egész társaság állva énekelte. Feltűnt még Grész Melanie és Vizmathy Gizella kisasszonyok éneke is. »Ne sirj, ne sirj Kossuth Lajos-t! Ily szép duettben énekelve nem mindennap hallani. A táncz reggeli 4 óráig tartott.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Nagy-Kanizsa új polgármestere.** A múlt havi községi választások során győzelemre jutott u. n. reformpárt a f. hó 17-én végbement tisztújítás alkalmával újabb eredményeket ért el, a mennyiben a város eddigi polgármesterét, Babocsay Györgyöt, megbuktatta s a polgármesteri székbe saját jelöltjét, Vécsey Zsigmond eddigi főkapitányt, segítette 41 szótöbbséggel. — A választás eredménye általános lelkesedést keltett a város polgárságában, mely az eddig már 18 éven keresztül fennállott rendszert szíve mélyéből meguntta s még van győződve, hogy a személyváltozás egyúttal a rendszer javítását is maga után fogja vonni. A többi községi tisztviselőket újból megválasztották s csak Nagy Dezső az új személy, ki a kibuktatott Matkovics helyébe mint előadó tanácsos lett a többség által beválasztva. — Az új érától Kanizsa barátjai nagyon sokat várnak.

— **Véglegesítés.** Petrovics Mihály kántortanítót a katori iskolaszék egyhangú határozata folytán jelen állásában e hó 8-án véglegesítették.

— **Uj honpolgár.** Masztnak József helybeli derék iparos, múlt szombaton tette le a honpolgári esküt a vármegye alispánjának kezébe Zala-Egerszegen.

— **Zala-vármegye millenáris banderiuma.** Zalamegye törvényhatósága f. hó 10-én Cser-tán Károly alispán elnöklete alatt tartott gyűlésen a millenáris banderium megalakítását határozatilag kimondotta s gróf Batthyányi József elnöklete alatt gróf Batthyányi Ernő, Hertelendy Ferencz, Somogyi Gyula, Bezerédy László, Malatinszky Ferencz és Oltai Quidó tagokból álló bizottságot küldötte ki azzal, hogy eljárásuk eredményéről a májusi közgyűlésen tegyenek jelentést. — A millennium megünneplésére tartandó megyei diszközgyűlés határnapjúl május 11-ike tüzetelt ki. Ugyanebből kifolyólag Zalavármegye hőlgyeit is fölkéri a megye számára egy millenáris zászló készítésére. A vármegye banderiuma zászló alatt venne részt a június hó 8-iki diszmenetben.

— **A Mura áldozata.** Folyó é. február első felében 6 vendvidéki ember, — köztük egy hülye — át akart kelni a Murán csónakon. A Mura a csónakot erősen lefelé, a rév köteleéhez sodorta; állítólag ezért, de az újabb verziók szerint a hülye tréfálása, — mások szerint bosszuállása folytán, felborultak, egy kivételével — kiusztak. A vízbe fulltak — Bogár István 30 éves alsó-biztricezi nős embernek, holt temetést a jég alul felszaba-

dulva, még csak e hó 8-án vetette ki Mura-Füreden az ár. A bíróság közegei a szemlélet megejtén, a vizsgálatot megindították.

— **A letenyei uti-bizottságba** a közigazg. bizottság részéről Literáty Ödön és Schneider József választottak meg.

— **Vásár.** A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy a Zalamegye területéhez tartozó Belatincz községben a f. é. február hó 25-re esett, de elmaradt országos vásár helyett f. é. március 24-én pótvásár tartassék.

— **A millenáris tanító-gyűlésre** főlránduló vármegyei tanítók napidija és utiköltségének kiutalványozása tárgyában a közp. elnökség részéről a közig. bizottsághoz fölterjesztett kérvényre vonatkozólag a f. hó 10-én tartott közig. bizottsági gyűlés elhatározta, hogy a rendezett tanácsú városok polgármestereit s az összes nagyrészt fölbíráit fölhívja, hogy a főnforgó nagyfontosságú kulturális czélhoz képest városuk, illetve községeik közönségét lelkesen buzdítsák s a tanítóknak a fővárosban való megjelenését teljes odaadással támogassák.

— **A Mura szabályozása** Zala-vármegye alispánja 4577/96 sz. a. az alsó-lendvai, csáktornyai, kanizsai és perlaki érdekeltekhez hirdetményt bocsátott ki a napokban, mely a m. kir. földművelési miniszternek 42082/96 sz. a. rendeletét tárgyalja, mely szerint a Mura szabályozása közelebb fogantatva vendő. Ehhez a szabályozáshoz szükséges rözsanyag beszerzése és általános tervezet bemutatása végett Zalamegye alispánjának elnöklete alatt március 30-án Alsó-Lendván, 31-én Letenyén tárgyalás lesz, hogy megállapítsák azokat a munkákat, melyekkel a Mura kiáradásai által eddig szenvedett csapásokat a jövőre elhárítsák. — Különösen a mura-keresztúr-kollátszegieknek leirhatatlan az e fölött támadt öröme; mert létfentartásuk biztosítva lesz ez által, mivel földjeik ismét termőképeseek lesznek s ők megmaradhatnak magyaroknak, megmaradhatnak hazájukban.

— **Szerencsétlenség a Dráván.** Légrádnál nagy szerencsétlenség történt f. hó 15-én. A Drávának magas vizállása mellett, hogy az átkelés a vizen megtörténhessék, a révészek csónakon akarták átszállítani az átkelni akárokat a folyó tulsó partjára. A forgó azonban a csónakot elkapta s a révhez sodorta, melynek folytán a csónakban ülő 15 ember közül 10 a vízbe esett, kik közül háromnak nyoma veszett. Sirjúkat llették a Dráva hullámaiban. Egy 66 éves asszonynak sikerült megmenekülnie, míg egy igen ügyes révész, Vidovics János, odaveszett. Általános a sajnálkozás a szerencsétlenek iránt, mit fokoz az a meggyőződés, hogy a szerencsétlenségnek a révészek lustasága az oka.

— **Sárközy Sándor** jöhrim helybeli zenekara ma vasárnap, hangversenyt rendez a Baumhack-féle vendéglőben, melyre a n. é. közönség figyelmét ez uton is felhívjuk.

— **Szalonkahúzás.** Vadász embereknek a kora tavaszszal lázas izgatottságot okozó hosszú esővíz vendégeink, a szalonkák, vidékünkre megérkeztek. Az első Wollák Rezső ügyvéd lötte e hó 9-én Beliczán.

— **A dráva-szent-iváni iskola** ügye nagyobb hullámokat kezd verni. Három évig tartó szegénytelen interim után az iskolaszék elnöke, Weber Vincze h. plébános, rendet akar csinálni, kírja a pályázatot egy korábbi iskolaszéki határozat alapján s a derék iskolaszéknek 4 tagja tiltakozik a pályázat kiírása ellen s semmisenk jelenti azt ki az iskolai hatóság részéről. Ha csak e négy nyilatkozó egyszerű földművesnek volna ez a műve, napirendre térnének fölötte; de elszomorító, hogy akad intelligens ember, ki magyar ember letére izgatja ezeket a szegény tudatlan embereket olyan állapotok föntartására, melyek törvénytelenek s a helyett, hogy karöltve a hazafissággal és fölvilágoso-

dottsággal, segítségére sietne a kor haladó zelle-mének, iskolaszéki tagsági jogaik félremagyarázása-val szembe állítja ez egyszerű embereket az isk. szék jóakaró fejével, szembe a törvény paragrafus-ai-val. Mint biztos forrásból tudjuk, fölebbzéssel is éltek a közigazgatási bizottsághoz abban az ügyben, mert ok az elnök eljárását törvényellenes-nek tartják. Még vagyunk győződve, hogy a kir. tanfelügyelőnek információja alapján az elnök eljárását a vármegye helyeselni fogja s rendre fogja utasítani a remitenskedő iskolaszéki tagokat. Mert nem az eljárás szabálytalan volta bántja őket, de az, hogy nekik okl. tanító nem kell, ki a rendes iskolafelügyelést is felszorozná, hanem továbbra is ott akarják látni az iskola falain belül azt a fa-vágót, ki a tanügy szegényére a tanítóit teendőket ott eddig ellátta s kit nem rég 10 frt pénzbürsággal is sújtott a szolgabírószék azért, mert részegen állított be az iskolába, a hová különben nem illetékes, hogy lábát betegeye. — Mint értesülünk a tanítóválasztást az elnök e hó végén meg fogja ejteni.

— **Meghívó.** Ungváry László faiskola tulajdonos Czeglédről, e helyen is felhívja a gyümölcsészet barátait, hogy telepét a nyár folyamán felkeresni, illetve becses látogatásukkal kitüntetni sziveskedjenek. Jó alkalmat nyújt erre az ezredévi kiállítás és azon körülmény, hogy Czeglédre — a nyugati, vagyis a volt osztrák állam-vasuton — 1 1/2 óra alatt el lehet jutni. Fent említett czég a kiállítás-on részt nem vesz, mert a vállalat természeté, illetve a kiállítást érdemlő növények és tárgyak legnagyobb részt fel nem vihetők és hogy a tulajdonost sem rajz, sem mintázat, sem adat közlés nem képesítetik arra, hogy a nagyszabású dolgok-nak csak századrészt is feltüntetni bírni mit különben a helyszínen 1—2 óra alatt teljes nagysá-gában lesz szerencséje bemutatni.

— **Majdnem hihetetlen,** milyen nagy mérveket ölt néhány hét óta helybeli és környéki kereskedőinknél a kerti magvak forgalma. — De ne is csodálkozzunk, hogy oly rendkívüli módon karolja fel a kertészkedő közönség a **tokokba zárt magvakat**, ha tekintetbe vesszük ezekben ugyiszólván meglepő eredményeit. Mert hát csakugyan kitűnő-nek kell azoknak a Mauthner-féle magvaknak lenniök, ha egyes melegégi fajtáknak u. m. kalaráb, retek, ugorka stb-ek kész terményeit már most ott látjuk számos asztalokon. Az ilyen korai konyha-kerti termények nem csak kellemes újdonságot képeznek a családban, a hova odaváraszolják a szép évszakot, hanem a hivatásos kertészeknek, kik korai termények előállításával foglalkoznak, tetemes jövedelmi forrást teremtenek és nem tagadjuk, hogy kereskedőink a tokokba zárt Mauthner-féle magvak forgalmazása által az üzletnek kertészeti ágazatát a haladás medrébe terelték.

— **Nepesedési statisztika. Születtek** a múlt héten: Szersán Francziska, Miczek Francziska Kollárics Mária, Mikács Jozefa, Novák Mária, Pánics Mária, Sántek Mária. **Meghaltak:** Zebecz Györgyné 72 éves, Hartmann Sándor 19 n., Cvetkovics Vinczéné 30 é., Huzják Regina 49 é., Jursecz Mária 65 é., Horváth Györgyné 60 é., Bartal Anna 8 h., Básek István 8 h., Gombár Balázsné 64 é.

Nyílt-tér.*

Folyó hó 15-én a »Muraköz« cz. hetilapban a »Nyílt-tér« rovat alatt megjelent vádra a következőkben válaszolok:

A dráva-szent-iváni tanító állás megüresedvén, az 1893. évi június 30-án tartott iskolaszéki gyűlés egyhangulag elhatározta, hogy arra pályázat hirdettessék. A választás napjaul szeptember 3. tüzetelt ki. Minthogy pedig senki sem jelentkezett, következöleg az iskolaszék határozta meg mindig jogvényesen fennáll. Nekem tehát nemcsak jogom, sőt kötelességem a pályázatot többször is kírni. A jelenlegi állapot olyan, melyet tovább tűrni nem lehet; tehát a f. hó 8-án kihirdetett pályázatot ezennel megújítom.

Csáktornyá, 1896. március 16.

975

Weber Vincze,
isk. sz. elnök.

* E rovat alatt közlöttekért sem alkál, sem tartalmi tekintetben nem vállal felelősséget a Szerk.

Felölös szerkesztő: **MARGITAI JÓZSEF.**
Segéd-szerkesztő: **ZRINYI KÁROLY.**

Sve pošiljke tiču se zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime **Margitai Jožefa** urednika u Čakovec.

Izdateljstvo:

Knjižara **Fischel** Filipova kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tjedan jedanokrat i to: u svake nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . . 4 frt.
Na pol leta . . . . 2 frt.
Na četvert leta . . . 1 frt.

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbi i fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovečke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«, i. t. d.

Varmegjinsko veliko spravišće.

10-ga o. m. se je u Zala-Egerszegu veliko spravišće obdržalo, u kojem je predsednik, gosp. Csértán Károly javil, da se je naš gosp. veliki župan zahvaljil nad službi i da je to Njegovo Veličanstvo kralj poprijel i u milošći svojoj njega od službe rešil. Čitala se je naredba ministra nutrašnjih poslova, u kojoj se u'lepih rečih zahvali velikomu županu za onu odanost, koju je on za dobrobitje domovine i varmegjije pokazal dugo letah u službi svojoj. Čital se list bivšega velikoga župana u kojem celoj varmegjiji zahvali onu dobrotu i ljubav, koju mu je varmegjinsko občinstvo kakti velikomu županu vno go letah pokazalo.

Za tem se zdigne gosp. dr. Haudegg Ágoston i jako lepi govor drži, u kojem pohvali i diči bivšega velikoga župana. Vnogim su suze išle, kada je sve ono naprej donesl u svojem govoru, kaj je veliki župan za našu varmegjiju učinil i u jednoj lepi peldi pokazal, kak je on samo za dobrobitje varmegjije se trsil a ne za se. Burni »eljen« se je čul, kada je dr. Haudegg, svećenik sv. Bernarda svoj govor zvršil. I kada su štelj jednu deputaciju poslali k gospodinu bivšemu velikomu županu, svi nazočni jednoglasno zakriknju: svi hodimo k njemu! Na to se celo veliko spravišće zdigne i ide u stan gospodina Svasticsa, gde u ime varmegjinskog občinstva gosp. Csértán podžupan govor drži, a zatim pak bivši veliki župan. Gospodina bivšega velikoga župana lepi go-

vor je svakoga nazočnoga u srce dirnul. Nega bilo niti jednoga, koj se nebi plakal, osobito onda, kada je veliki župan rekul, da mora korman na ladji ostaviti, ali ladja (varmegjija) ostane jaka, samo on je vre preslab, da bi voditi mogel. Prosi gospodina Boga, naj daje čeli svoj blagoslov na varmegjiju i na občinstvo.

A mi pak rečimo, da nigdar nećemo pozabiti onoga velikoga župana, koj je osobito za Medjimurje tolika i tolika dobra učinil. Bog ga poživi još vno go leta u zdravju!

Male i velike laži u uzgoju.

Jedna gospa mi je rekla:

— Denes neima više djece. Vse je to spametno. Dete tri ljet staro »prefrigano« je i laže kak lažljivec od meštrije. To nije više dete, to je odrasel i k tomu zločest čovjek. Hvala Bogu, da neimam djece!

Strahovite te reči potresle su duboko mojim srcem. Nisem znal, kaj da odgovorim na tu tužbu i na tu hvalu, da neima djece. Pak doista u vno gih hižah našel sam djece, koja su bila stari lažci.

No kako i neće? Vsi ga vučiju lagati. Mati seče cukora, dete gleda i pobira drobitnice, Napokon zaprosi vekši falačec. Mati dade, a onda skrjuje cukora u ormar, pak kad dete opet zaprosi, ona veli:

— Nega već mačka ga pojela!

Ljepe li laži! Kaj Vi mislite, da Vam dete vjeruje? Im ono vidi, da mačke nigdi i néga! Nemislite, da je tak bedasto. Ono

zna, da ste Vi cukora skrili i da ga vkanjujete. Ono nedobiva cukora nego laž — za zabavu. Jedeu, dva put bude mrti mirno, a onda ga bude to šaljiva laž ljutila, ona će se srditi i misliti, kako da se prevaru osveti, pak će se derati i potrabovati ono, kaj je toboze mačka pojela, pak kad će opaziti, da Vas njegovo deranje ljuti, bude mu srce na mjestu. Ono će se hititi na pod i drapati opravu, a Vi budete popuštili, pak budete dali ono, kaj mačka nije pojela, a dete bude Vas preziralo, odurjavalo, ar lažete, neće Vam vu obće vjerovati, ter se bude i samo navćilo, kak se govori, kaj nije istina.

No Vi budete odgovorili: Né, ja nebudem popustila, nego ako se bude deralo, zbijem ga, pak mir.

A zakaj da ga bijete? Zato, kaj ga Vaša laž ljuti? Im zato bi ga treba pohvaliti! A vi ga bijete i tim vučite okrutnosti i nepravdnosti, a laž je ostala laž, kak je i prvlje bilo. Recite jednostavno: Nedam više! — pak mir. Ali kad se veli: Ne! — onda to nek bude neoborivo. Nedavajte mu račun zakaj nedate, nemudrujte, nericite: Bolet bi te trbuh-črevo, ili pukdarili bi ti se zubi. Toga dete neće vjerovati, ar neima izkustva (izprobanja). Morete doduše i reći: bolil bi te trbuh — ali samo jenkrat, da nebude nadmudrivanja, ali to nije potrebno. Nu bolje je, da mu i dadete cukora i da ga i zaboli trbuh, nego da mu rečete: Mačka je pojela! Recite: Više ne! i ni reči o tom dalje.

No mali Ivek ili Anica prosiju kad

Z A B A V A.

Dobar tolnač za one, koji hoću novu vjeru znajti.

Već od početki svieta našlo se je ljudih, koji su vjeru popravljali izrabljivajuć ljudsku nemoć. Zna se! kad je Mojžes iz gore Sinaj s tablama došel, da je našel zlato tele, kojemu su se izraelci klanjali, a siromak Aron bil je posve nemočan proti popraviteljstvu viere. Nadalje eto Luteara, Kalvina i t. d. — Svi sami popravitelji i lznašastelji novih vierah. Baš ov hip nekakva uazarejska sekta zadaje državi mnogo posla, imenito soldačkim oblastim, jer isti nazarejci, kak sam nevadno u novinah čitel, brane se oružje nositi, jer se to njihovom vierom neslaže, pak zato imadu sa asentiranimi regruti rečene viere, oblasti vrazkog posla, dok je upute, da soldat, nje mo pak u ratu bez puške nemože streljati, a samo iz zabave tam i', pak se streliti dati od neprijatelja, bilo bi skoro bedasteše nego u nazarejsku sektu spadati.

Ovak je u svoje vrieme i u Francuzkoj zemlji s'at neki Lepaux, kotrig francezskog

direktorijuma, koj si je mnogo i mnogo glavu trl stim, da našu vjeru, koja po njegovom mienju, nije bila dosta dobra, znalno promienil. On je u to ime i zbilja iznašel stanovitu vjeru, koju je nazval »Theophilanthropia«. Ovo ime je grčko te bi se moglo na hrvatski prevesti od prilike: »Bogoljubno čoviečanstvo«.

Kad je anda tu vjeru znašel, pričel je njezine navuke širiti u visokih i u prostih družtvih, te si je k tomu i svoje apoštole — ili bolje rekuć agente — našel, koji su takaj svojom riečitostjum okolo nauk te viere propoviedali — ili bolje rekuć brbrali, ali im nikak nije išlo za rukom, a niti samomu njemu ne, u onoj mieri privrženikah dobiti, kak je to prije mislil.

Potuži se anda vrhu toga stanovitomu. Talleyrandu, koj je za ono vrieme bil kakti najučeniiji državnik Francezke poznat, te izrazi pred njim svoje začudjenje vrhu toga, da njegov nauk tak riedki sliede, akoprem je bolji od svih, za koje se danas zna,

Talleyrand ga pazljivo i kakti sučutjum, posluša, a kad je svoje jadikovanje dokončal, mu odgovori:

»Ja se za istinu nikaj tomu uečudim, da oni svojim poduzetjem na težkoči nado-

hadjaju. Novu vjeru vpeljati nije malenkost. Medjutim ja bi njim znal navuka dati puta pokazati, po kojem bi njim posve sigurno za rukom pošlo, pače zu rukom pojti moralo k željeznomu cilju dospeti i svoju vjeru vpeljati.«

Veselo osupnjen zapita hitro Lepaux učenjaka: »A koj je to put?«

»To njim je jedini ov« — odgovori Talleyrand — »Oni tek idu i neka pričmu činiti čuda neka izvrače betežne, neka učine, da slienci preglednu; neka izganjaju vrage i neka probude mrtve. Zatim neka se dadu na križ razpeti i pokopati, a tretji dan onda neka gore stanu. Ako to sve učine, onda svojom novom vierom sigurno k cilju dojdju i budu imali dosta sliedbenikah.«

Toga nauka Lepaux nije očekival te mu se je i malo pretežki činil, Pokušnjeni vzeme škrljak i bez da i jednu samo rieč reče, otide.

Nepoteptavaj nikoga.

Jednoč jo neki seljak u dvorišću nieke fabrike drva zmetal te je videl kak nekoji delavci u fabriki, novoga na os nalikoveju,

kada kruha, a čuvarica, preljena da ide po kruha, prigine se i otajstveno šeptne djetetu:

— Kruh spi!

Siromašno dječe pomisli malo opetuje: kruh spava, — čudi se, kak more kruh spati, i zavusne. Nu ono bude laž napokon odkrita, pak će zamrziti na ljude, koji ga tak vkanjuju, pak će im se osvećivati — vkanjivanjem i lažju.

Ja mislim, da kruh nesme nigdar spavati, a nedaj Bog, da ga nestane. Da te prosi šunke ili kolača, onda reci: Ne, vezda ne, ili: neimam, ili: pri obedu, k večeri — kako već bude istina, ali kad prosi kruha, daj falačeca. Gdo je gladen, jede kruha, gdo preko kruha potrebuje pogače, taj je prevzetan i nije baš jako gladen, pak mu ne treba kolača.

No kaj ćemo, kad slučajno dojde iznenađa k obedu prijatelj ili prijateljica, ili gdo od rodbine, a nismo mu se nadjali. Na stolu je nekaj kolačova, dječe dobije jedan, a kad pojedje potrebuje još. Vi rećete: Nega više. No zar će ono vjerovali, ako je kada bila prvije »mačka« vu pomoći? Ono se bude zdiglo na svoj stolec i zagledalo na stol, videlo bude, da na tanjiru ima još kolačova, veselit će se svome odkriću, a vi ćete se smijati spametnomu djetetu i mortić reći:

— Nega više dječe! Nemreš ni jedno ni čim usutkati!

Aj kako bi to bilo divno, da na stolu i nije bilo više kolača! Dječe bi videlo, da ga niste vkanili, pak kad bi tak većinili još jedan, dva, tri put, i vsaki put nebi bilo onoga. Česa ste rekli, da ga nega, onda mortić četrti ili peti put nebi dječe ustajalo, da vidi vu zdelu, kad bi vi rakli: Vise nega! A koju radost čutili budete vi, kad budete prvi put vidli: dječe vam vjeruje! Nedoglednih li rezultatah! Vjeruje vam! Kaj ga napućavate, činilo bude, ar ste vu njem uzgojili vjeru vu vas!

Nego kaj, gost je tu, treba malo kolačekova sačuvati, a né da vse mali panjkert pojedje! Kaj je anda treba činiti? Bude li dječe prosilo, gost se bude ustegnul, a Bog zna, kaj bude mislil o djetetu i o vami! Kaj onda?!

Za ovaj put neima pomoći, vi treba,

da pretrpíte kaštigu za svoje falinge. No za buduće navčíte dječe redu prvije nego dojde gost. Recite mu: Ima, ali si ti svoj dël dobil, dopusti da malo i drugi dobije. Jeli si gladen? Ako reće: Jesem! — a vi mu podajte komadić kruha i recite: No, gdo je gladen, jede i kruha.

Ali ne samo da se djeca vućiju ovak laži, nego se ona vućiju vu šali i »lažnim krëpostima« t. j. pomanjkanju krëposti pravom licemjerju. — Dječe ima vu ruki kolača. Dojde njegva teca, pak ga zaprosi:

— Daj meni malo, daj!

Dječe da, a tećica mu povraća i veli:

— Oh, kak si dober. Ali nećem ja ne!

Ona je samo lagala, kad je prosila »daj meni« — potreba je bila lažna. A kad dojde djetetu prava potreba, ono će misliti, da je i ovo lažna i ostat će tvrdo. No tak bi vsaki znal biti dober, i ja bi dal vse svoje, kad bi znal, da će mi odmah vratiti i još me pohvaliti, da sam dober. Nu pokućajte tako odhraujenomu djetetu nepovrnuti ono, kaj vam je dalo, onda budete videli to milosrdnost i darežljivost na njegovom licu vu pravoj spodobu.

Zato otec i majka, nedajte, da vam tećice tak upropašuju dječe. Kad gdo kaj zamoli, a dječe dade, onda nedoovoli, da mu to povrneju. Aldov deteta nek bude pravi aldov, a né laž. Bolje je, da vidiš, gde neda ničesa, nego da ga dadeš vućiti navek vekomu laći ter laži, lažnoj darežljivosti, lažnoj milosrdnosti, lažnoj ljubavi, vu obće: veki-večnom licemjerju i pravoj bez značajnosti.

Ali najviše se laže, kad mama hoće da upotrebi nagradu ili kaštigu. Jeden gospon došel je vu pohode k N. Gospa N. hotela se pohvaliti svojim sinekom, pak ga pozvala sa dvorišća vu sobu. No mali, na posluh, nije hotel dojt. Sad počme mama obećanjima: dojdi gori, dobil buš jabuku! — A jabukah nije bilo. Kad je mali došel i opazil, da ga je mama jabukom samo vkanila, počel se je derati, i zahtëvati svoju jabuku, a kad je nije bilo, hitil se je na pod i skotural se je pod postelju, da se osveti materi time, kaj ga gospon ipak nebude videl. Siromaška mati plakala se je od srama, ali nije nije bilo sram, da laže ob onoj jabuki. Anda majka, navčíte dječe ponajprije, da te bezuv-

jetno sluša, a drugo: nezavadjaj ga lažnimi obećanjima, ar posljedice su zle i povrh toga vućiš sina laži. Kak si ti njemu dala svoju postenu rëc o jabuki i prekršila ju prez srama pred vsim svëtom, koji je bil nazočen, tak isto bude delal i tvoj sinek proti tebi i vsakomu drugomu proti domovini, orsagu, vjeri, ženi, braći i prijateljema.

No drugi neki gospon grešil je grožnjama. Ivek, Ivek! — zval je on sineka. Sinek ja bil vu drugoj sobi, ali se né hotel oglasiti, ar se je vugodno igral on čas. Otec zagleda vu sobu, pak veli Ivanu: Ako mi se još jenkrat neoglasiš, pljusnem te, da te krv oblije. Drugi dan opet se je Ivek sladko igral i na poziv otec nise je oglasil. Otec ga zatekel i zagrozil sa pljuskom. Ivek je to isto većinil i tretji i četrti dan, a otec se samo grozil sa pljuskom. Doista, ni ja nebi dal tohuača otcu, da sina pljusne, »do krvi«, no čemu se je grozil, kad je i sam znal, da to nebude napravil? Kad se groziš, izvrši grožnju, kad se falinga ponövi. No zato pazi, s čim se groziš. Kaštiga nek je malena, ali neizbeživa i uepoziva.

Otec takaj veli sinu (koj hodi vu školu):

— Ako mi doneseš drugi red, vubit ću te! — sin dobro zna, da to neće otec većinili, pak se toga i neboji. Zato je ovakva grožnja suvišna i škodljiva, a vu sebi, da kak — bedasta.

Ali gdo bi nabrojil onaj milijun laži, koje dnevno po varaših govore služavke (čuvare) dječi! Jeden se dečec igral i škerlaka s glave dolj vzal, ar mu je bilo vruće. Služavka se bojala za svoj kruh (za svoju službu), ar ako gospa majka to opazi bude se bojala da se njezino dječe prehladi, izgubi povjerenje vu služavku, pak ju odpravi — pretira. — i tak je dekla (služavka) rekla dečecu:

Odmah se pokrij, ako se nebudeš, ja bum tvojeja škerlaka dala onomu dečaku!

No mali, zna, da služavka laže, pak se niti neogleda. Ona pozove psa:

— Na, hektor, na, evo ti škerlaka, kad ga neće mali Pišta.

A Pišti je vruće, nemre niti gledati škerlaka. Ali eno ide slučajno siromak muž mimo, a služavka bu mortić još i siromaškoga muža osumnjičila:

a staroga i već na pol izrabljenoga odkolura jedan u kut, Kad je seljak drva zmetal, otišel je gore k fabrikantu si po peneze, a kad mu je ov zasluženu plaću izplatil, zaprosi ga seljak: »Gospone, njihovi delavci su baš sad novoga brusna na os nataknuili, a staroga u kut odkuturali; ovoga staroga, akoprem je dosta izrabljen, bi ja pri svojem domu, za nabrusiti si gospodarsko oružje, dobro mogel trebati, pak njih prosim da mi ga prodaju.«

»Ah, toga si samo metnite badava na kola, barem nam nebude ovde zadeval« — veli mu fabrikant.

»Liepa njim hvala, da su tak dobri« — odgovori foringaš — »željim njim za to ua službu pripravan biti i njim opet po mogućnosti zato nekaj učiniti!«

»Kaj«, — veli na to fabrikant — »vi hoćete meni uslužan biti? — Neznam s-čim? Ako vas bum kada trebal, budem vas zato i platil. Evo vzemite ovde vaše novce pak me duže nemudite — a dole, kak sam vam rekël, si staroga brusna slobodno sobom vzemite.«

Foringaš si novce pobere, metne je u začku, nju sveže i dok ju za svoju pregaču

(šure) vtečne, reče: »Neka mi gospone odproste, da sam njim moju protuuslogu ponudil, ja sam se pri tom samo na ono prirećje zmisil, koji veli, da se živi ljudi opet sastaju ili još kratje: dojde hodec na brodec, t. j. željim ti vratiti milo za drago.« Stim se čedno nakloni, za brus još jedan krat zahvali i otide. Na dvorišću vani natovari brusna na kola, sedne se na njega, pusti svoga konjića liepo po malo koracati i premišljava putem, jeli nije mozbit njegova ponuda za uslugu i u obće njegov spome-nek bila bedasta, ali se je tiešil tim, da je ipak samo istinu govoril. Jeli nije polag fabule mala pečica velikomu golubu i mali miš velikomu lavu život oslobodil? Domov dojdüći pripovieda cielu stvar svojoj ženi.

a ona mu na to veli: »Ti imaš u istinu pravo, ali to bi si samo bil moral misliti a ne izgovoriti; gospoda, gde sam ja prije služila takaj nisu trpela niti kakovo izpravljanje niti protuslovje, tam se je samo moralo trpljivo mućati. Ako su zmenom kad oštro baratali, mućala sam te sam se batrivela naukom iz katekizma i mislila u sebi: »Ja imam baš tak neumrlu dušu kak i vi, u cirkvi i pred nebskemi vratil ono isto

pravo, i koje vi. Tak sam si mislila i mućala.«

»Ti me siečas na moje soldactvo« — veli na to muž — »jer i meni je moj kapitan u srđitosti znal reći: Čekaj ja ću te već Jezusa Kristuša navčiti! — Kad je to rekël, moral sem se u sebi smejeti, izvana dakako nisam smel nit okom megnuti, ali mislil sem si: Jezusa Kr'stuša, njegov nauk i njegov čin na zemlji, bolje poznam nego ti moj kapitan. Da bi se ja moral pri tebi katekizmuša učiti, mislim da prek prvoga poglavja nebi došli. Četvrtu cirkvenu zapoved pak sigurno nije znal, jer niti je kada cirkvu niti službu božju pohadjal. Ovak sem si znal misliti, mozbit sem tim i grešil, jer misli su proste od malte ali nisu od greha.«

Kad god je anda naš seljak iz početka na svojem dobljenom brusu kosu, sekiru ili srpa brusil, pri čem mu je mali sin brusna obračal, uvijek se je zmisil na svoje i fabrikantove rieči te je znal smiešći se reći: »Ja pak bi ipak željel jedan krat vu priliku doživeti, da bi fabrikantu mogel nekakovom protuuslogom poslužiti.«

I nut, prilika mu se je nenadano pružala. Kad je buduće nedelje išel k-većernici,

— Glej, ako nevezmeš škerlaka, bude ti ga vzel on »kumek«!

No mali se na vse to niti ogledne, ar zna da su to vse samo laži ter laži.

S toga, otec, majka, naj lagati niti vu sali i budi uzor!

— Nu, rekel bu gdo god istinski, lagati se mora kadkada. Ja imam silnoga posla i nečem da mi dojde dosadni prijatelj, pak prečem služkinji: Ako dojde K. i zapita za mene, reci da nisam domaj! — a dēte to čuje! Ili: ja poznam nekoga V. koji je velika ništarija, pak tak i govorim o njem vu ves glas vu svojoj hiži. Ali kad on dojde k meni, svladam se i premenim, ar V. more da mi negde škodi — a dēte to vidi! Ili: pri meni je negdood rodbine, ja ga zastavljam, da nek nejde on ostane, ali kad napokon ipak otide, onda odehnem i velim: Hvala Bogu, da je već jenkrat otišel — a to dēte čuje. E. mogu li biti iskren?

Na to moram reći: Ako već moraš i moraš lagati, onda laži, ali bar gledaj, da to nebude pred djecom. Odpravi ju iz svoje blizine, kada lažeš, ako već nemreš — šuti!

No ovo moremo iskati od svakoga: Ako već nemreš biti prez velikih lažih i misliš, da su ti one za ekzistenciju potrebne (kaj nije istina), a ti se bar ostavi matih i nepotrebnih lažih. Ali ako već i sam lažeš, nagovaraj bar slugu i služavku, tece i kume, da nelažu, i ako već istinu i nemoreš sam postići, pokaži bar da ju ljubiš i diviš joj se pri drugih, — a laž pokaži, da ti je odurna, prezirna. Barem to malo dobra učinu za svoju djecu, da nebudu mogli reći: Vu laži smo se začeli, rodili, orasli i ve jesmo!

Priredil:

Glád Ferencz.

KAJ JE NOVOGA?

Njihova Veličanstva na Rivierl.

Iz Mentone pišeju, da se nepovrdjuje viest o sastanku kralja Ferencz Jožefa s carem Vilinom i kraljem Umbertom, koji bi imao biti okolo 16. marcuisa na talijanskoj medji. Njegovo Veličanstvo sastati će se samo 12. marcuisa s englezkom kraljicom vu Cimiezu, a 15. ob dvē vure po poldan odpoutovat će preko Genove i Milana vu Beč. Kraljica istoga će dana odpoutovati na kraljskoj jahti »Miramare« na jug.

vidi već iz daleka kočiju najvećom brzinom proli sebi juriti; konji su se poplašili, kućić je iz svog sedala dole opal a kočija se je sad u lievu sad u desnu grabu nagibala. Gospon u kočiji — bil je naš poznati fabrikant — već je obloke na kočiji šakom potrl i za pomoć vikal. Sad je vrijeme misli si seljak — sad ili nikad — Bože mi pomoz! Timi riečni vtrgne na mostu jedno drvo, drži isto pred konje, koji dakako pred tum zaprekom se malo natrag leću, u istom hipu zgrabi rudaša za vuzdu te je zaustavi. Drhćući su tu stali konji i gospon ves blied izide iz kočije, kojemu seljak veli: »Nikaj se nek neboje, kaj držim, to držim kak Šamšom, samo nek idu sim, pogibelj je minula«.

Ali gospon spukne iz žepa svoj bugijlariš te hoće svoga osloboditelja nagraditi. Ov neče nikakovu nagradu već samo reče: »Jeli sad vide, da se živi ljudi sastaju. To njim je uoja usluga za on brus, kojega su mi prikazali!«

Em. Kollay.

— Vu Mentonu. 11. marcuisa. Princ Wales stigel je denes pred poldan na kolo-dvor mentonski, odkud je vu kočijah pošel k luci kap St. Martinskoj. Kralj Ferenc Jožef, koji je malo prije onamo stigel, pozdravil je i kušnul princa, na što su se obedva odpelali na malom parobrodu do jahte »Miramare«, koja je na tri uzla usidrena od obale. Doručku na jahti, koji je poprajal jedno vuru bili su nazočni uz Njihovih Veličanstvah princ Wales, razcarica Eugenija, grof i grofica Chevreau ter pratnje, vu svemu 16 gostih. Ob drugoj vuri 30 časaka uvukla je jahta sidra i odplovila put Monte Carla, gde je princ Wales ostavil ladju. Jahta je krenula do Nizze ter se ob tri fertalja na šesti vuri vratila na Cap Sv. Martin, gde su Veličanstva pošla vu hotel.

Na večer su pohodili Njihova Veličanstva vojvoda i vojvodkinju Vendome.

Novo gradsko zastupstvo vu Beču.

Pred par dnevi dovršeni su vu Beču izbori vu novo gradsko zastupstvo, a rezultat im bil je taj, da je u vsemu izabrano 96 antisemita i 42 liberalca, t. j. za 4 antisemita više, nego li mjeseca septembra 1895. Kod izbora mjeseca aprila 1895. imali su liberalci 74. a antisemiti 64 mandata; mjeseca aprila 1893. imali su liberalci 92. a antisemiti 46 mandata. — a kod prvih izborah izi povećanog Beča ljeta 1891. liberalci su imali 97. antisemiti 41 mandat. Rezultat se je anda vu me puutih pet godinah zevsema obrnul!

Od 90.199 izbornika ove je godine došlo na izbor okruglim brojem 71.234 ili 79%, a od tih je glasovalo 66.971 ili 66% za antisemite i 21.217 ili 30% za liberalce, dočim su ostale glasove (1387) dobili socialisti i Čehi. Još kod poslednjih izborah mjeseca septembra 1895. imali su antisemiti 42.900, a liberalci 22.885 glasovah; pak su se prema tomu liberalni glasovi umanjili za 1668, a antisemitski povnožali za 4047.

Od prijašnjih zastupnikah birano je 89 antisemita i 7 liberalcah; novo je birano 7 antisemita i 5 liberalcah, a izostalo je 9 liberalcah i 3 antisemita.

Po zanimanju sjede u zastupstvu: 2 svećenika, 4 umjetnika i književnika, 4 doktori, 12 inžinira i graditelja, 8 učitelja, 5 činovnika, 18 fiskalov, 1 notar, 2 živinara, 16 trgovcov, 6 industrijalcov, 6 hoteliara, 1 kavanar, 1 rakijaš, 35 inih obrtnika, 21 posebnik.

Abisinski kralj Menelik.

Parizke novine donose povodom poraza Talijana kod Aude obsirna izvešća o kralju Meneliku, koji uživa njihove simpatije. — Tak piše Gaulois: Kralj Menelik denes je čovek 54 ljet star. Iztočne je vanštine i pristaša tradicijah svojih predja vu religioznom pogledu. Pristupan svim modernim idejam, prijatelj napredka i civilizacije, vredil je vu svom taboru brzjovavu i telefonsku svezu. Njegovo je lice blēdo, obroblijeno smrdjom bradom Prem absolutni vladar vu svojoj zemlji, ipak je vanredno dobroćuden i rēdko učiv na prema Evropejcem. On ljubi naše običaje (navade) i rado bi bil pohodil Francezku, Ruski je jezik hitro priljubil i navēil, a vu njegovu taboru posluje dan i noć čela vojska tajnika i tumača pod upravom njegovih ministrach. Kralj Menelik neljubi tabora i rad bi ga dokončal, ali ljubi svoju domovinu, ter ju kani branići do zadnjeg momka. On je jedini kršćanski vladar vu Afriki.

Talijanske žene i afrikanski tabor.

Iz Turina pišeju: Nekeje odlične gospodje turinske potakle su plemenitu manifestaciju proti afrikanskoj politici Italije, upravivši na parlament sljedeću peticiju:

»Žene Italije, koje su, da oslobode otačinu, nekoč oružale svoju djecu, trpele dobrovoljno progone, nevolju, oskudicu i tamnice; koje su i sada pripravne boriti se uz bok otcov i tovarušicah svojih na obranu rodne grude i familije; danas podižu ogorčene i zbantuvane svoj glas proti naravnom prezhasnovitom prelevanju krvi vu Afriki. Vu ime najsveteših načelah čovječnosti i pravice, protestiraju proti nastavka bedastog tabora, ter zahtēvaju, da parlament dade oduška glasu, koji se diže iz glubljinie srcah talijanskih ženah. Neka taj glas strahote odjekne našom Italijom i vućini kraj nesrećnom taboru.

Peticiju podpisalo je na jezeru ženah iz vsih stališa.

Saisona na Rivieru.

Posljednji poraz Talijanah vu Afriki kak da će uroditi i katastrofom na drugom polju. Stranci koji su boravili na iztočnoj, talijanskoj Rivieri, od Genove do Ventimiglie, počeli su se odonud na čopore seliti na zapadnu, francezku Rivieru, pošto se je vu vsih vekših mjestih došlo do demonstracije. S granice kod Ventimiglie javljaju, da vse beži iz Italije, ter su na francezkoj Rivieri vsi hoteli prepunjeni. Nevmiri li se anda Italija, kaj prvlje i neudovolji li se obćem javnom mnenju, da je za afrikansku pustošinu dosta alduvano mogli bismu doživeti strahovitu katastrofu. Italija, ova ljepa i blagoslovljena zemja, koju bi mžgla hraniti 50 milijunah dušah, nezmaže denes kruha niti za 30, pak da nema stranskih ljudih, koji vsake godine ondi milijune i milijune trošuju, ona bi se morala usljep hude (loše) uprave i indolencije naroda raz-seliti. Italija je zaista zemlja, koja živi o prošlosti, koju hraniju njezin pradedi svojimi spomenami, spomeniki, pataćami i umjetninami.

Dobre žepne i stēne vure za fal cēne moći dobiti pri **Pollak Bernatu vurar** vu Čakovcu (Pijac, Šparkassa). Pri njem se **uzinljevu vure takaj za popravek za fal cēnu.**

LOTERIJA Beču 14-ga marcuisa 1896
48. 61 82 31 49

Odgovorni urednik

MARGITAI JÓZSEF.

Glavni suradnik

GLÁD FERENCZ.

Nyilt-tér.

E rovat alatt közlöttékért, sem alaki, sem tartalmi tekintetben nem vállal felelőséget a Szerk.

Fouliárd-selymet 60 krtól 3 fnt 35 kraj méterenként — japáni, kínai stb. a legjabb, mintázzal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes **Henneberg selymet** 35 krtól 14 fnt 65 kr. méterenként sima, csikos, kockázott, mintázott damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőségben, 2000 szin és mintázzal sat.) megrendelő ár **postabér és vámmentesen a házhoz szállítva**, nyitákat postafordultával küld: **Henneberg G.** (cs. és k. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben.** Svájczba címzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenem közli, hogy a perlaki kir. jbiróság 1894 évi 1165/p. 94. sz. végzése következtében dr. B. Gláncsik marburgi ügyvéd által képviselt Terentyek József rottenbergi lakos javára Ujlaki Lőrincz perlaki lakos ellen 160 frt s jár. erejéig 1894. évi márczius hó 14-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 332 frtra becsült 1 ménő, 1 pajtá, 1 szekér és 2 kukoriczakashöl álló ingóságok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. járásbiróság 1418/p. 96. sz. végzése folytán 160 frt tőkekövetelés, ennek 1890 évi július hó 21. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 35 frt 65 krban bíróilag már megállapított költségek erejéig Perlakon, a helyszínen leendő eszközzésére

1896. évi márczius hó 31. napján délelőtt 9 órakor

határidőül kitzítetik és ahhoz a venni szándékozók ezenem oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. tcz. 107. és 108. §-a értelmében középszűzítés mellett, a legfőbbet ígérőnek becsíron alul is eladottnak fognak.

Kelt Perlakon, 1896. márcz. hó 17. napján.
970 1—1 STERN FRIGYES.
kir. bír. végrehajtó.

Javitott Kneipp kura
fejféjadalom és hajhullás
ellen.
Okvetlen használ.

A legkitünőbb eredményt. — A köszönőlevelek mindenki által megtekinthetők.
Egy üveg hajbalzsam 1, 2, 3, frt utatással együtt.
FRÖTSCHER P.
a hajkura feltalálója
BÉCS, III., Hauptstrasse 133. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kir. bír. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 103. §-a értelmében ezenem közli, hogy a Csáktornyai kir. járásbiróság 1895. évi 305 és 171 számú végzése következtében dr. Hajós Ferencz és dr. Kovács Vilmos ügyvéd által képviselt Löwy Samu és Steiner Lipót végrehajtók javára Schlesinger Ferencz jelenleg ismeretlen tartozkodásu ellen 600 és 6 frt s járuléka erejéig 1896. évi február hó 4-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján le- és fölfoglalt 577 frt 36 krba becsült bolti czikkék és szobabutorból álló ingóságok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a Csáktornyai kir. járásbiróság 1892/1896 sz. végzése folytán 600 és 6 frt tőkekövetelés, ennek vagyis 600 frt tőke után 1896 évi január hó 3-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 55 frt 30 krban bíróilag már megállapított költségek erejéig Csáktornyan leendő eszközzésére

1896. évi márczius hó 30-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitzítetik, ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében középszűzítés mellett a legfőbbet ígérőnek becsíron alul is eladottnak fognak.
Kelt Csáktornyan 1896. évi márcz. hó 20-án.

974 GLAVINA JÁNOS.
kiküldött kir. végrehajtó.

Hirdetmény.

A „Bottornya és Vidékebeli Önszegélyző Szövetkezet“

II-ik ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

1896. évi márczius hó 27-én délután 3 órakor

tartja meg Bottornyan a szövetkezeti helyiségben, melyre a t. tag urak ezenem meghivatnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Igazgatói jelentés.
2. A felügyelő bizottság jelentése.
3. A számadás és mérleg bemutatása.
4. Az igazgatóságnak a felmentvény megadására.
5. Esetleges indítványok.

Az igazgatóság.

972

P SERHOFER J.-féle

gyógyszertár,

Bécsben, I. ker., Singerstasse 15. sz. alatt „Zum Goldenen Reichsapfel“.

Vértisztító labdacsock, ezelőtt **általános labdacsock** neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacsock csodás hatásukat nem bizonyították volna. Ezízedék óta ezen labdacsock általános elterjedésnek örvendek és alig van eset, melyben ezen künő házi-szerből készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacsock házi-szerül ajánlatnak és ajánlatnak minden oly bajoknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek; mint epe-zavarok, májbajok, kólika, vértulások, aranyér, bélbéltség, s hasonló betegségek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva künő hatással vannak vérszegénység és az abból eredő bajoknál is; így sápkórnál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacsock oly könnyen hatnak, hogy a legesekélyebb fájdalmak sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb gyének, de még gyermek által is minden aggodalom nélkül is bevehetők.

A számtalan háborútol, melyet a labdacsock fogvasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészének visszatérése folytán hoztunk intétek, ezen helyen csak néhányat említünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacsockokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893. április hó 30-án

Tiszelt Pserhofer ur! Legzen oly szíves és küldjön nekem ismét 15 tekercset az ön fölfundataltan vértisztító labdacsockok utánvétele. Fogadjon ez uton is legmelyebb köszönetemet labdacsockai csodálatosságáért.

Maradok teljes tisztelettel

Pawlistik Ferencz, Köln, Lindenhal.

Harsche, Földnek mellett, 1887. szept. hó 12.

Tekintetes ur! Isten akaratá volt, hogy az ön labdacsock közem közé kerültek, melyeknek hatásait ezenem megíztem. Én gyermekkorom óta megíztem, olvastam, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a földet közi volnék, ha az ön csodálatra méltó labdacsock engem nem mentettek volna meg. Az Isten adja meg Ön ezt az eszközt. Nagy hálalmon van, hogy ezen labdacsock engem is tökéletesen ki fogják gyógyítani, a mint már másoknak is egészének visszatérése segítségül szolgáltak. Kintöz Teréz.

Bécs-i hely, 1887. nov. 2-én.

Mélyen tisztelt ur! A legfőbbet köszönetemet mondok ezenem Önnek 60 éves nagyömöm nevében. Ez illető 5 éven át szenvedett gyomorhuruban és vizesorogásban, már életet is megunta, melyről egyelőre már le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az Ön künő vértisztító labdacsockból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult. Legfőbb tisztelettel Weinezzel Jozefa.

Eichengraberamt, Göhl mellett, 1889. márcz. 27.

Tekintetes ur! Alulírott ismételten kér 4 csomagot az Ön valóban hasznos és künő labdacsockból. El nem mulasztatom legnagyobb elismerésemmel kifejezni ezen labdacsock értékeit és azokat, ahol csak alkalom nyílik, a szenvedőknek legmelyebb fogom ajánlani. Ezen hálaotom felszűzserintu használatára Ön ezenem felhatalmazom.

Teljes tisztelettel

Hahn Ignác.

T. ur! Felkértem, miszerint az Ön vértisztító labdacsockból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az ön csodálatos labdacsockainak köszönhetően, hogy egy gyomorhajót, mely engem öt éven át gyötört, megszabadítottam. Ezen labdacsock nálam sokáig fogtak kifogyni, s midőn legfőbbet köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel

Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacsock csak a Pserhofer J.-féle, az arany bíróalmi almához címzett gyógyszerháiban, Bécsben, I. Singerstasse 15. sz. a készletnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacsock tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmaztatik 1 frt 5 krba kerül; bérmentelen utánvételei küldésel 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldeték el.

Az összeg előbbeni beküldésnél (mi legjobban posta-utalványon eszközölhetik) bérmentes küldésel együtt 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

NB. Nagy elterjedésük következtében ezen labdacsock a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kerétek csak is Pserhofer J.-féle vértisztító labdacsockokat követelni és csak is azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasítása a Pserhofer J. névaláirással fekete színben és minden egyes doboz felele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

Bernhard-féle alpesifü liqueur.

Bernhard W. O.-tól Bregenczen, 1/2 üveg 2 frt 60 kr., 1/2 üveg 1 frt 40 kr., 1/4 üveg 70 kr.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és hatásu legjobb szer, minden köszvényes és biztos bajok u. m.: gerinczagy bántalom, tagszagadás, ischias, migraine, ideges fogfájás, fofájás, fülzajlás stb. ellen 1 frt 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs, Pserhofer J.-tól. E v e k hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegáns küllított szelencével 2 frt.

Általános tapasz. Steudel tanártól. Déls sebeknél, márges daganatoknál, ujjkövecz, sebes- vagy gyulladt mell vagy más ily bajoknál mint künő szer ön kipróbálva 1 tégely 50 kr. Bérmentve 70 kr.

Fagybalzsam, Pserhofer J.-tól. Sok évtől a fagyos tagokra és minden idült sebire, mint legbiztosabb szer elismerve 1 kőseggel 40 krajczár, bérmentve 65 kr.

Utifüvedy, egy általános ismert künő házi-szer, hurut, rekedtség, gőrcsös köhögés stb. ellen, egy üvegecke 50 krajczár, 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

Élet-eszencia, (prágai csöppek) megrontott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen künő házi-szer. 1 üvegecsével 22 kr., 12 üveg 2 frt.

Italános tisztító-só, Bulrich A. W.-tól. Künő házi-szer a rossz emésztés minden következményei, u. m.: fofájás, szédülés, gyomorgörcs, gyomorhég, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 frt.

Angol csodabalzam, egy üveg 50 kr., 1 kis üveg 12 kr.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megizzadási szűnteti a lábizzadást s az által képződő kellemetlen szagot, épen tartja a lábillet és mint általában szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva-balzsam, künő szer golyva ellen. küldésel 65 krajczár, 1 üveg 40 kr., bérmentes küldésel 65 krajczár.

Stoll-féle Kola-vegyülek künő szer az idegek erősítésére, a gyomorhajban szenvedők és a belek betegségeinél. 1 liter Kola-Elixir vagy bor 3 frt, 1/2 liter 1 frt 60 kr., 1/4 liter 85 kr.

Kaiser-Kola-Elixir palaezokkban, 5 frt 50 kr., 3 frt, 1 frt 60 kr.

Mia-Poko, kiváló szer egyoldalu fejfájás, fogfájás, rheuma stb. ellen.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül, az osztrák lapokban hirdetett összes bel- és hálföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netalán nem levők gyorsan és olcsón megszerzetnek. — Postán megrendelésre a leggyorsabban eszközöltenek, ha a pénzösszeg előre küldetik; nagyobb megrendelések utánvételel küldetnek. Bérmentve csak oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek. Budapestben kapható: **Török József** gyógyszerész urnál Király-utca 12. sz. 937 6—12

Obznana.

Daje se na obdjelavanje s polovine ili u zakup **50 do 100 oralih zemlje.** — Poblize upititi pismeno ili ustmeno kod vlastnika

Josipa Troboza,

u Štefanju kod Belovara,
posta Ivanjska u Hrvatskoj.

962

525/p 1896.

Hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék közhírré teszi, hogy Kozár János és társai kérelmére Mura-Szerdahely község volt urbéreseinek közösen kiadott és a mura-szerdahelyi 290. sz. tjkben A 7 1-7 sorszám alatt felvett legelő — és erdőterület felhasználósága kérdésében a nyomozás, a jogosultak megszavaztatása és esetleg a további eljárás foganatosítására határidőül Mura-Szerdahely községben a község házához

1. évi május hó 4-ik napjának d. e.
9 óráját

tűzte ki, s ehhez az összes jogosultakat azzal a hozzáadással idézi, hogy az eljárás további folyamában személyenként való idézés vagy értesítés elvárása nélkül érdekük képviseléséről gondoskodjanak.

A kir. törvényszék mint urbéri bíróság.
Nagy-Kanizsán, 1896. márczius hó 5-én.

969

TÓTH, elnök.

SCHICHT-féle szín-szappan

törvényileg bejegyzett **Véd-jegy**
Igen jó száraz, kitűnően tisztít, használatban igen takarékos.

kezeskedve tiszta és a kezeknek ártalmatlan egyáltalában a legjobb létező szín-szappan.

Senki sem fog egy kísérletet megbánni!

938 8-30

Csáktornyán kapható:

GRÄNER TESTVÉREKNÉL.

Keil Alajos-féle Padlózat-fénymáz (GLASUR)

legkitűnőbb mázó-szer puha padló számára.

1 nagy palack ára frt 135 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képekreték stb. beanyozására. 1 kis palack ára 20 kr.

Fehér „Glasure“-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujjonni befestésére.

1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

958

Mindenkor kaphatók:

3-8

Heinrich Miksa ezégnél Csáktornyán.

Különlegesség!
Folioskák, balhák,
konjusziféreg

Zacherlin

nyoly, lézi-
állatok, tetve stb.
ellen.

Csodálatos hatása! Ugy öl, mint semmi más szer

biztosan és gyorsan mindennemű ártalmas rovar, miért is millió vevő által dicsérve lesz és kerestetik

Ismertető jelei: 1. A lepecsételt üveg. 2. A név: ZACHERL.

Valódi kapható:

Csáktornya:

Özv. Göncz L. gyógysz.
Gräner Testvérek
Heinrich Miksa
Strahia Testvérek.

Alsó-Lendva:

Fuss Nándor gyógysz.
Freyer Fülöp
Arnstein Benő.

Perlak:

Kramarits Viktor
Sosterics Pál.

Polsztrau:

Rabič Miksa.